

światło

MIESIĘCZNIK PARAFII RZYMSKO - KATOLICKIEJ w Brzostku
NR. 6 LISTOPAD 1996 R. DODATEK DO TYGODNIKA RODZIN KATOLICKICH „ŹRÓDŁO”

... ŚWIĘTYCH OBCOWANIE ...

Listopad jest miesiącem, w którym bardziej łączymy się z tymi, którzy odeszli już od nas. Częściej widać osoby idące na cmentarz, niosące sprzęty do sprzątania. Częściej niż w innych miesiącach płoną świece, a nad mogiłami stoją grupki ludzi, skupionych, rozmyślających, modlących się.

Codziennie odmawiając Skład Apostolski wypowiadamy słowa: „Wierzę w Świętych Obcowanie”. Modlimy się do Świętych wyniesionych na ołtarze, ale zbyt rzadko rozważamy nad tym, że wśród Świętych są i nasi najbliżsi, chociaż o tym nie wiemy. A czy zastanawialiśmy się nad tym skąd biorą się Święci? Czy zastanawiamy się nad tym jak żyć tutaj na ziemi, aby zasłużyć sobie na świętość i miejsce wśród wybranych. Przecież godnie żyć w służbie bliźniemu i Bogu jest naszym powołaniem, jest naszą drogą do Świętości. To nie pogoń za sukcesem, za władzą - która wywraca człowiekowi wyobrażenie o sobie samym, za pieniędzem i dobrami materialnymi ale życie w pokorze przed bliźnim, rzetelne spełnianie posługi życiowej co dnia wiedzie nas drogą do „Świętych Obcowania”.

W świecie pogan bardzo osobliwie świętowano zaduszki. Zbierano się w pobliżu cmentarza, w kaplicach lub opustoszałych domach i tam znoszono jadło i napoje dla swoich zmarłych. My katolicy wiemy, że zmarłym potrzebny jest „pokarm duchowy”, który im pomoże w szybszym przejściu do „Świętych Obcowania”, a tym pokarmem jest modlitwa, częsta komunie święta, dobre uczynki oraz ofiara Mszy Św.

Czy zawsze pamiętasz o potrzebach Duszy Zmarłych Twoich bliskich? Czy tylko na Wszystkich Świętych stoisz nad mogiłą bo tak wypada, bo wszyscy tak robią. Zastanów się, bo wypowiadając słowa „Wierzę w Świętych Obcowanie” przygotowujesz i sobie drogę w wieczną przyszłość.

Bogumiła

NASZE - CMENTARZE

Brzosteki cmentarz parafialny góruje wyraźnie w swym położeniu nad miasteczkiem. Tym samym niejako przypomina odwieczną prawdę o początku i końcu ludzkiego istnienia na ziemi. Nasz parafialny cmentarz liczy prawie dwieście lat. Wcześniej istniał cmentarz wokół kościoła w Brzostku. Osoby znacniejszego pochodzenia i dobroczyńców świątyni chowano pod posadzką kościoła lub w kryptach podziemnych. Ta praktyka była powszechna w całej dawnej Rzeczypospolitej, tylko duże miasta posiadały odrębnie położone miejskie nekropolie. Stąd tyle szczątków ludzkich odkrywa się przy pracach ziemnych prowadzonych wokół starych kościołów.

Ten stan rzeczy uległ zmianie w Małopolsce w okresie zaboru austriackiego, kiedy to cesarz Józef II w 1794 roku wydał rozporządzenie nakazujące zamykanie starych przykościelnych cmentarzy.

Nowy cmentarz założono na wzgórzu mniej więcej w centralnej części obecnego cmentarza. Nowe miejsce pochówku zmarłych służyło parafii od początku XIX wieku. W miarę upływu lat ciągle skromny obszarowo cmentarz był stopniowo rozszerzany głównie w kierunkach północnym i południowym, stąd jego dzisiejszy prostokątny kształt.

Cmentarne wzgórze było również świadkiem zaciętych walk zwłaszcza podczas I wojny światowej. Ślady zniszczeń są po dziś dzień widoczne szczególnie w starej części cmentarza.

Trudno dziś dociec ile pomników nagrobkowych, drewnianych krzyży pokryło to miejsce wiecznego spoczynku. Tak więc historia i dzień dzisiejszy splatają się ze sobą na tym wzgórzu cmentarnym. Dlatego też przez wzgląd na pamięć bliskich i dwuwiekową tradycję odczuwać winniśmy szczególną powinność wobec naszej parafialnej nekropolii.

Wspomnieć należy, iż w Brzostku i okolicznych miejscowościach znajduje się kilkanaście cmentarzy wojskowych pochodzących z I wojny światowej. W maju 1915 roku podczas przełamania frontu pod Gorlicami nasza okolica znalazła się w strefie ciężkich walk. Szacuje się, że poległo tutaj ponad dwa tysiące żołnierzy austro-węgierskich i rosyjskich. Od 1916 roku władze austriackie przystąpiły do budowy szeregu pięknych cmentarzy z których tylko nieliczne zachowały swoją dawną świetność między innymi w Brzostku, Kleciach, Januszkowicach, Zawadce.

Ponadto istnieją cmentarze, które zostały poważnie zniszczone i zaniedbane, np. w Bukowej i Gorzejowej. Ogólnie jednak w tym względzie w ostatnich latach nastąpiła poważna poprawa. W tradycji chrześcijańskiej miejsca ziemskiego spoczynku ludzi otacza się należną czcią. To jeden z elementów kultury duchowej Narodu. W tym aspekcie przypomnieć należy o cmentarzach, które się nie zachowały. Chodzi tu o niewielki cmentarz choleryczny z XIX wieku w Nawsiu Brzosteckim, a przede wszystkim o zdewastowany po drugiej wojnie światowej cmentarz żydowski w Brzostku. Istniał on od drugiej połowy XIX wieku i pochowano na nim kilkaset osób.

W.T.

WYWIAD REDAKCJI MIESIĘCZNIKA „ŚWIATŁO” Z KSIĘDZEM PROBOSZCZEM

Red.: - Od dwóch lat jest Ksiądz Proboszczem w parafii Brzostek. Nie jest to pierwsza wspólnota wiernych, której przewodniczy Ksiądz w swej pracy duszpasterskiej. Czy nasza parafia ma swoistą specyfikę, czy też raczej nie wyróżnia się spośród znanych Księdzu Placówek?

Istotnie, minęło dwa lata mojego duszpasterzowania w tej parafii. Niby parafia jak inne, a jednak nieco o innej specyfice. Zauważalny jest większy margines ludzi zimnych i obojętnych religijnie. Zapoznając się z historią Brzostku, zwłaszcza z lat tryumfującego komunizmu, wydaje się, iż w dużej mierze, tu należy szukać przyczyny. Komunizm nasiał sporo „kąkolu”

Red.: Gdy ksiądz zawitał do naszej parafii z pewnością stawiał sobie cele i zadania. Jakie one były i jak wygląda ich realizacja?

Ambitne cele, i zadania. Jednak ich realizację dyktują miejscowe realia.

Red.: - Cmentarz parafialny jest obok świątyni drugim miejscem świętym. To także cenny obiekt pod względem historycznym. Jakie sprawy są najpilniejsze w kwestii związanej z cmentarzem?

Zaiste, cmentarz jest miejscem świętym, a jego wygląd świadczy o wierze i kulturze miejscowego ludu. Chwała Bogu, że udało się odnowić Kaplicę i utwardzić alejki.

Pilną sprawą, to trwałe ogrodzenie, godne miejsca. Żywiemy nadzieję, iż niebawem cmentarz, przejdzie pod Zarząd Komunalny. Tak jest w całym cywilizowanym świecie.

Red.: - Parafianie z Bukowej, choć nieliczni, budują własną kaplicę. Kiedy można się spodziewać zakończenia prac i konsekracji nowej świątyni?

Zapał wiernych Bukowej i postęp w budowie Kaplicy, świadczy jak wielki potencjał dobra drzemie w narodzie...

Trudno dzisiaj przewidzieć termin zakończenia budowy. Mam jednak nadzieję, że Pasterka będzie w Kaplicy, choćby w surowym stanie.

Red.: Obecny czas jest nazywany w Kościele „czasem laikatu”, czasem coraz ściślejszej współpracy świeckich z hierarchią. Jak ksiądz - mając doświadczenie minionych dwóch lat - „widzi” współpracę świeckich z tutejszymi kapłanami?

Odpowiem może, jaka powinna być współpraca Laikatu z duszpasterzami? Posłużę się słowami z Dekretu o Apostolstwie Świeckich Sob. Vat. II.: „Niech świeccy przyzwyczajają się działać w parafii w ścisłej jedności ze swoimi kapłanami, przedstawiać wspólnocie Kościoła problemy własne i świata... współpracować w miarę sił we wszystkich poczynaniach apostołskich i misyjnych swojej kościelnej rodziny.”/DA, 10/

Red.: - W ostatnich latach ożywiły działalność różne stowarzyszenia katolickie skupiające dorosłych, młodzież, dzieci. Mamy tu na myśli zarówno tradycyjne wspólnoty np.: Różne Różańcowe, Zespół Synodalny, Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży, Caritas i inne, jak również nowe stowarzyszenia takie jak Akcja Katolicka. Jaką rolę widzi Ksiądz dla tych stowarzyszeń w naszej parafii?

Świadomość tworzenia Kościoła, który jest „Mistycznym Ciałem Chrystusa”, oraz odpowiedzialności za niego, wypowiada się przynależnością do takiej czy innej Grupy parafialnej. Wszak „wiara bez uczynków jest martwa”. Grupy te, wymienione przez Panów, mają być motorem wszystkich działań w parafii.

Red.: Wspólnoty idealne są utopią każda wspólnota, a więc i nasza parafia ma swoje cnoty, jasne strony, ale ma także strony mroczne. Jakże, zdaniem Księdza najważniejsze problemy duszpasterskie czekają na rozwiązanie, przez naszą wspólnotą parafialną?

Wiele jest w parafii problemów do rozwiązania. Liczę na większą aktywność Laikatu zorganizowanego. Oczekuję na związanie się Stowarzyszenia Młodzieży Katolickiej, Klubu Seniora, Koła Abstynenckiego itp.

Pozwolę sobie jeszcze przytoczyć Dekret Soborowy: „Na szczególnie szacunek i uznanie zasługują ci świeccy, czy to bezżenni czy małżonkowie, którzy poświęcają się służbie tych instytucji i ich dzieł, wspierając je swoim doświadczeniem zawodowym”
/DA, 21/.

Red.: Dziękujemy za rozmowę.

AKCJA KATOLICKA - po roku działalności.

W piątą rocznicę wizyty Jana Pawła II w Rzeszowie obchodziliśmy również pierwszą rocznicę powstania Akcji Katolickiej (dalej A.K.) w naszej diecezji. Akcja Katolicka Diecezji Rzeszowskiej została powołana dekretem biskupa ordynariusza z dn. 2 VI 1995 roku. Tak rozpoczęło się formalne istnienie przywróconego do „życia” (istniejącego w okresie międzywojennym) stowarzyszenia katolików świeckich.

Od decyzji w „sercu” diecezji, „duch” A.K. począł wiać ku parafiom jego poddmuchy dotarły także do naszej wspólnoty parafialnej. Począwszy od listopada zeszłego roku w naszej parafii zbierała się grupa inicjatywna, skupiająca ludzi chcących pogłębić swoją religijną świadomość oraz dostrzegający problemy wewnątrz parafialne i chcący im zaradzić.

Ta kilkusobowa grupa zbierała się na comiesięcznych spotkaniach w domu parafialnym, dzieląc się informacjami o rozwijającej się A.K. w diecezji a także swoimi spostrzeżeniami i uwagami dotyczącymi spraw parafialnych.

Zarząd Diecezjalny A.K. nie pozostawił Parafialnych Oddziałów samym sobie, co kilka miesięcy organizował spotkania formacyjne dla liderów Oddziałów Parafialnych m.in. we Frysztaku oraz w Dębowcu. Stałym „kanałem” przez który docierają regularnie informacje od Zarządu Diecezjalnego do Oddziałów Parafialnych jest wydawany od listopada zeszłego roku miesięcznik „Teraz Akcja Katolicka - TAK”.

Na jednym z kolejnych comiesięcznych spotkań 21 IV spośród zebranych został wyłoniony Tymczasowy Zarząd Parafialny A.K. i tak rozpoczęło

się formalnie istnienie Parafialnego Oddziału A.K.

Mimo każdorazowego ogłaszania comiesięcznych spotkań i zaproszeń kierowanych do wszystkich katolików naszej parafii, grono zainteresowanych problematyką A.K. i sprawami parafii jest małe. Ciągłe modne jest krytykanctwo wszystkich i wszystkiego. Tak wielu widzi wokół siebie dziejące się zło (rzeczywiste i domniemane) i poza stwierdzeniem tego oraz rzuceniem subiektywnego oskarżenia przeciw konkretnym osobom, nie podejmuje dalszego działania. Nie stawiają pytań: dlaczego tak się dzieje?, nie próbują dociekać motywów takiego stanu rzeczy, nie mówiąc o podejmowaniu konkretnych działań zmierzających do zmian.

A.K. stwarza szansę obiektywizowania dostrzeżonych faktów we wspólnocie, oceny tychże faktów w oparciu o Biblię i Nauczanie Kościoła i wreszcie szukanie wspólnie konkretnych rozwiązań. Taka jest sprawdzona taktyka A.K.

Ludzie i ich zaangażowanie są siłą wspólnot, dlatego aby A.K. przyniosła dobre owoce swojego działania, potrzeba aby wielu zechciało podjąć niewątpliwy trud zaangażowania się w sprawy widzialnej, pielgrzymującej części Kościoła aby nie zmarnować „talentów” którymi hojnie Pan Obdarza Każdego, na jego miarę. Parafialny Oddział A.K. w miesiącu wrześniu zorganizował dla parafian pielgrzymkę po sanktuariach Polski południowej od Biecza po Kalwarię Zebrzydowską (o czym informował artykuł w poprzednim numerze miesięcznika). Obecnie A.K. zajmuje się organizowaniem biblioteki parafialnej. Dwóch członków naszej A.K. jest zaangażowanych na stałe w redakcję miesięcznika „Światło”. Ktoś może rzec „to nic wielkiego” - tak to nie jest dużo, ale czy ten ktoś podjął jakieś bezinteresowne działanie na rzecz innych? Zdaje sobie sprawę jak wielkie jest pole działania, jak już podjęte inicjatywy są niedoskonałe ale i grono angażujących jest bardzo wąskie.

Aby nasza wspólnota parafialna stawała się coraz mniej anonimowa, a coraz bardziej zjednoczona w dążeniu do najważniejszego celu naszego życia, jakim jest wieczne zjednoczenie z Bogiem, potrzeba wielu umysłów i serc zatroskanych o zbawienie swoje i czujących się odpowiedzialnymi za zbawienie innych.

W A.K. każdy może znaleźć sobie miejsce - inteligent i człowiek prosty, każdy może z siebie dać to co posiada. Miejmy nadzieję, że nasz Parafialny Oddział A.K. tak jak ewangeliczne ziarno gorczyczne i rozrośnie się dając w swoim „cieniu”, „schronienie” dla wielu.

W.N.

KALENDARIUM LITURGICZNE

1 XI Uroczystość Wszystkich Świętych.

Ewangelia: (Mt. 5,1-12a) „Błogosławieni ubodzy w duchu... którzy się smucą... cisi... którzy łakną i pragną sprawiedliwości... miłosierni... czystego serca... którzy wprowadzają pokój... którzy cierpią prześladowanie dla sprawiedliwości, albowiem do nich należy królestwo niebieskie.”

Modlitwa dnia: Wszechmogący, wieczny Boże, Ty pozwalasz nam w jednej uroczystości czcić zasługi Wszystkich Świętych; prosimy Cię, abyś dzięki wstawiennictwu tak wielu orędowników, hojnie udzielił nam upragnionego przebaczenia. Amen.

2 XI Wspomnienie Wszystkich Wiernych Zmarłych.

Modlitwa dnia: Wszechmogący Boże, wysłuchaj nasz modlitwy, które zanosimy z wiarą w Twojego Syna zmartwychwstałego, i umocnij naszą nadzieję, że razem z Twoimi wiernymi zmarłymi wszyscy zmartwychwstanimy. Amen.

11 XI

Wspomnienie Św. Marcina z Tours (IV w.), biskupa, patrona żołnierzy.

Modlitwa dnia: Boże, Ty zostałeś uwielbiony przez życie i przez śmierć Świętego Marcina, biskupa, odnow w naszych sercach cuda Twojej łaski, aby ani śmierć ani życie nie mogły nas odłączyć od Ciebie. Amen.

12 XI

Wspomnienie Św. Jozafata Kuncewicza (XVI/XVII w.), biskupa i męczennika.

Modlitwa dnia: Wszechmogący Boże, wzbudź w swoim Kościele Ducha, którym napełniony święty Jozafat dał swoje życie za owce, abyśmy za jego wstawiennictwem umocnieni Tym Duchem, nie wahali się oddać swojego życia za braci. Amen.

13 XI

Wspomnienie Św. Benedykta, Jana, Mateusza, Izaaka i Krystyna, pierwszych męczenników Polski. (XI w.)

Modlitwa dnia: Boże, Ty poświęciłeś początki wiary w narodzie polskim krwią świętych męczenników, wspomóż swoją łaską naszą słabość, abyśmy naśladowując Męczenników, którzy nie wachali się umrzeć za Ciebie, odważnie wyznawali Cię naszym życiem. Amen.

19 XI

Wspomnienie bł. Salomei (XIII w.), księżny i dziewicy.

Modlitwa dnia: Boże, Ty uwolniłeś błogosławioną Salomeę, dziewicę, od trosk ziemskiego panowania i wzbudziłeś w niej pragnienie doskonałej miłości; spraw, abyśmy za jej przykładem służąc Tobie w czystości i pokorze serca, osiągnęli wieczną chwałę. Amen.

20 XI

Wspomnienie bł. Rafała (Józefa) Kalinowskiego (XIX/XX w.), kapłana zakonu karmelitów bosych, sybiraka.

Modlitwa dnia: Boże, Ty napełniłeś błogosławionego Rafała, kapłana, duchem mocy w przeciwnościach i wielkim umiłowaniem jedności Kościoła; spraw za jego wstawiennictwem, abyśmy mocni w wierze i wzajemnej miłości, wielkodusznie współdziałali dla osiągnięcia jedności wszystkich wiernych w Chrystusie. Amen.

21 XI

Wspomnienie Ofiarowania najświętszej Maryi Panny.

Modlitwa dnia: Wszechmogący Boże, obchodzimy wspomnienie Najświętszej Maryi Panny, którą obdarzyłeś pełnią łaski; spraw za Jej wstawiennictwem, abyśmy także mogli uczestniczyć w tej pełni. Amen.

24 XI

Uroczystość Jezusa Chrystusa Króla Wszechświata.

/34 niedziela zwykła, ostatnia niedziela roku kościelnego./

Ewangelia: (Mt 25,31-46) „Gdy Syn Człowieczy przyjdzie w swej chwale i wszyscy aniołowie z Nim, wtedy zasiądzie na swoim tronie pełnym chwały.”

Modlitwa dnia: Wszechmogący, wieczny Boże, Ty postanowiłeś wszystko poddać umiłowanemu Synowi Twojemu, Królowi Wszechświata; spraw, aby całe stworzenie, wyswobodzone z niewoli grzechu, Tobie służyło i bez końca Ciebie chwaliło. Amen.

30 XI

Święto św. Andrzeja, Apostoła.

Modlitwa dnia: Wszechmogący Boże, święty Andrzej Apostoł, był głosicielem Ewangelii i pasterzem Twojego Kościoła; pokornie Cię prosimy, aby nieustannie wstawał się za nami. Amen.

Opracował W.N.

KRONIKA DUSZPASTERSKA

Wspólnota parafialna przyjęła z wielką radością i włączyła do społeczności Dzieci Bożych te oto dzieci:

Krystian Zegarowski - Brzostek

Marcin Nawracaj - Brzostek

Sakramentalny związek małżeński zawarli:

Zbigniew Przewoźnik z Moniką Czech

Z naszej wspólnoty parafialnej odeszli ze znakiem wiary i nadziei w zmartwychwstanie i życie wieczne:

1. śp. Helena Szarek l. 74 - Bukowa

2. śp. Franciszek Kobak l. 76 - Wola Brzostecka

Adres Zespołu redakcyjnego: Kancelaria Parafii Podwyższenia Krzyża w Brzostku